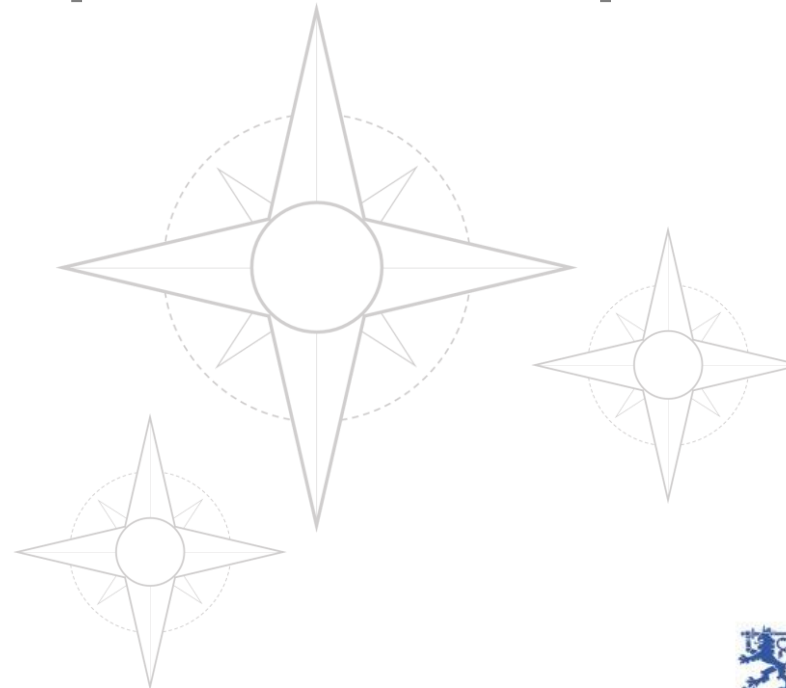

#koulussa |

Läsnäolon tukemista vai poissaoloihin puuttumista?

Sitouttavan kouluyhteisötyö
Johanna Sergejeff, OKM

#koulussa läsnäolomalli

- Kehitämme yhdessä perusopetukseen sitouttavan kouluyhteisötyön mallia, jonka tavoitteena on:
- tukea oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin ja tukea läsnäoloa
- vähentää poissaoloja ja tukea putoamisriskissä olevia oppilaita
- kehittää käytänteitä, jotka yhdenmukaistavat poissaolojen seuranta ja tilastointia

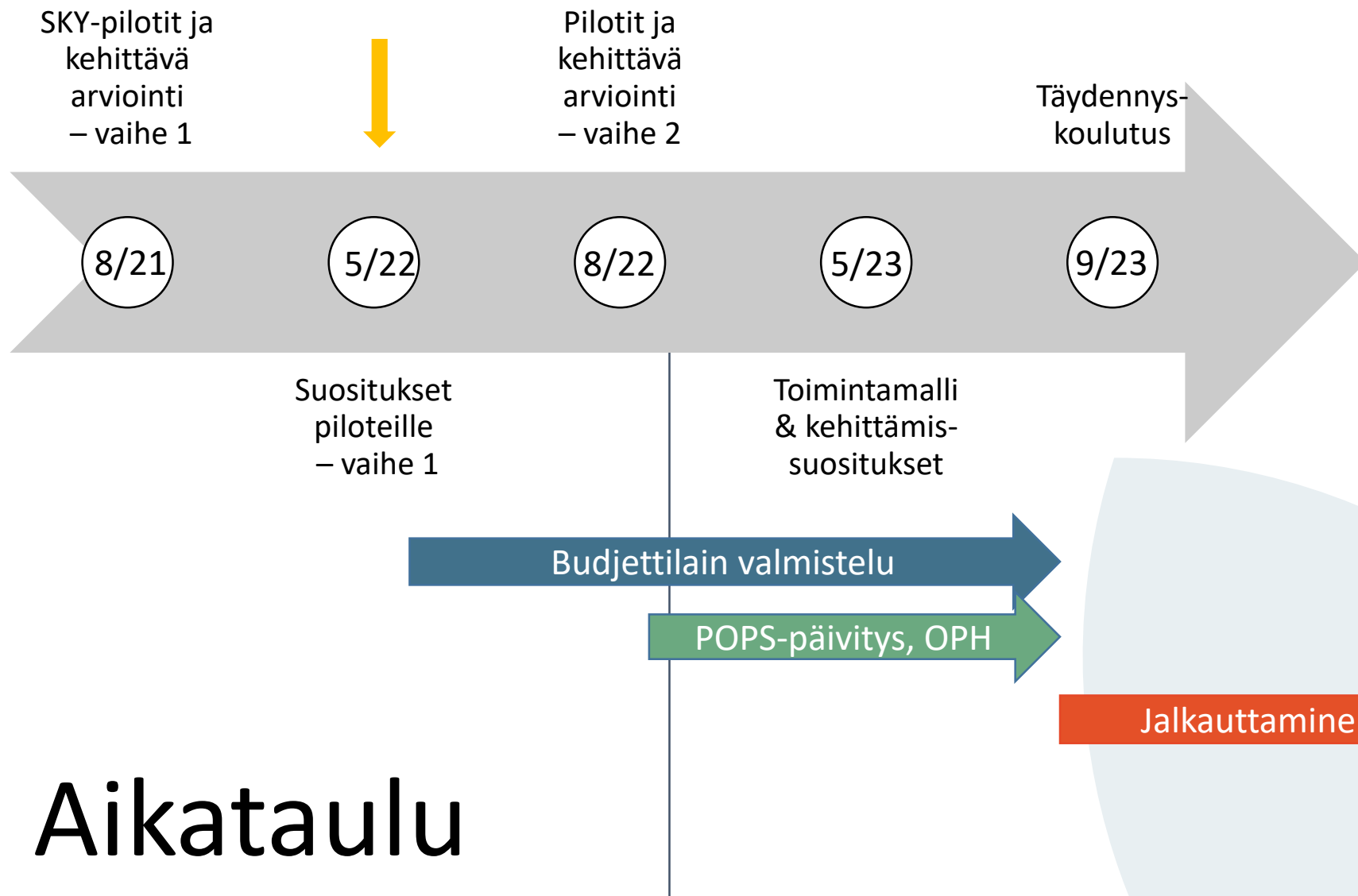

Erityisavustukset piloteissa

Toimien kehittäminen ja koordinaatio;
palvelupolut, yhteistyö, riittävä pedagoginen
tuki

Yhteiset toimintatavat koulussa
ja kotien kanssa;
SKY-opettajat, matalan kynnyksen tuki

Kiinnittymisen tukeminen;
oman opettajan tunnit,
kouluvalmentajat

Sitouttava kouluyhteisötyön mallin kehittäminen piloteissa

Vaihe 1

- Lukuvuosi 2021- 2022
- Pilotoidaan paikallisia ja alueellisia malleja
- Erityisavustukset 6,8 milj. €
- Kehittämissuosituksset piloteille

Vaihe 2

- Lukuvuosi 2022 - 2023
- Piloteissa testataan yhdessä luotujen toimintatapojen toimivuutta ja luodaan pohja kansalliselle mallille
- Erityisavustukset 5,6 milj. €
- Kansalliset suositukset

Pilotointi

24 pilottihanketta

- 126 hankkeissa mukana olevaa opetuksen järjestäjää

549 kehittäjäkoulua

- 268 alakoulua, 94 yläkoulua, 187 yhtenäiskoulua

Kehittämistyötä tekevät

- 30 hankekoordinaattoria
- 105 kouluvalmentajaa
- 154 kehittämisopettajaa
- 10 muuta asiantuntijaa

117 000 oppilasta kehittämistoiminnan piirissä

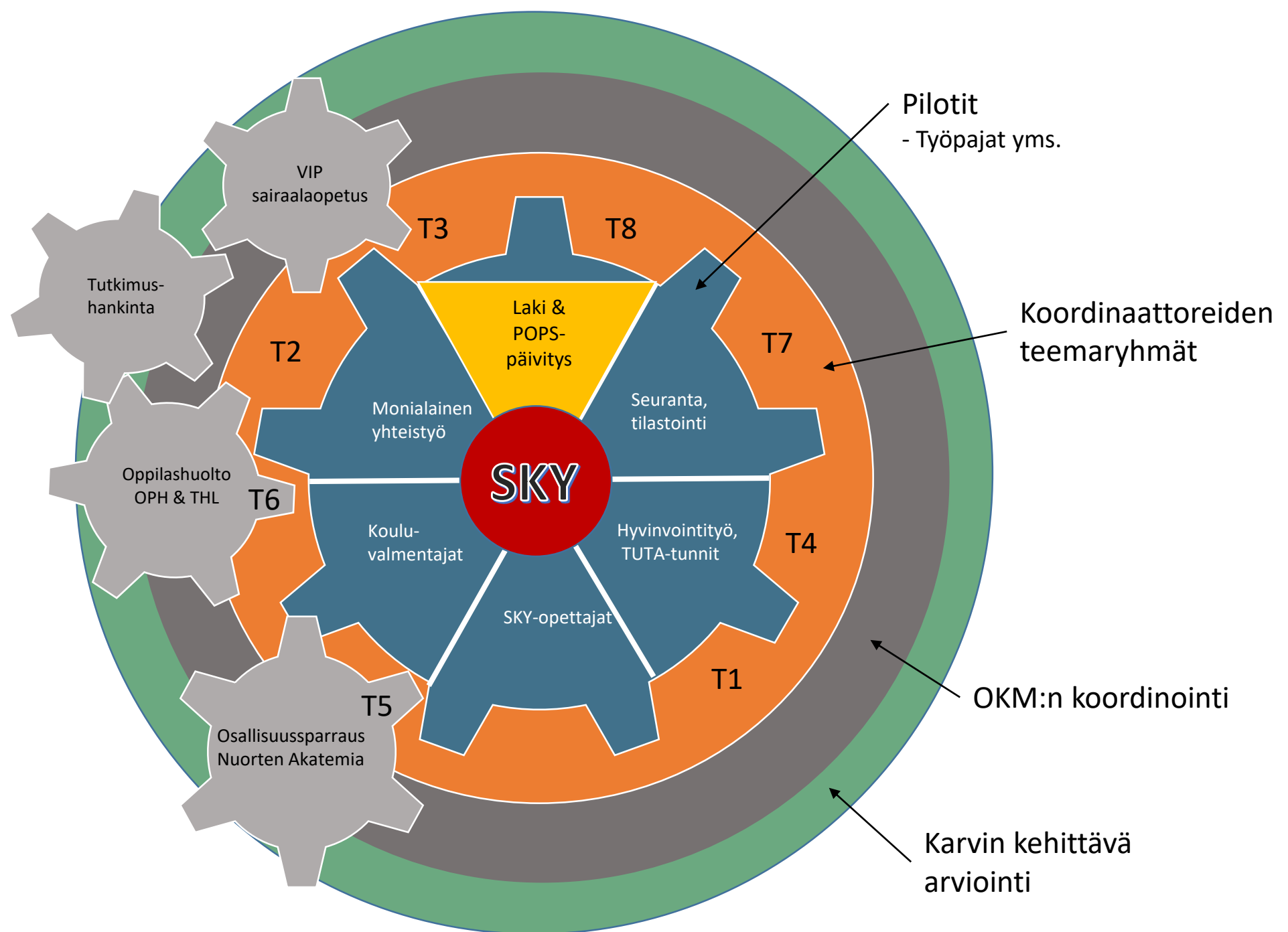
- 5-9 -luokkalaiset

SKY-mallin tuotantoprosessi

Teemaryhmät:

1. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen
2. Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen
3. Yhtenäisen poissaolomallin rakentaminen
4. Yhteisöllinen oppilashuolto ja hyvinvoinnin tukeminen
5. Oppilaan ja huoltajien osallistaminen
6. Kouluvalmentajien työnkuva
7. Poissaolojen seuranta ja tilastointi
8. Kansallinen viestintä

Yhteistyö pilottien kanssa lv. 2021 - 2022

Lukuvuoden 2021 -2022 aikana ministeriö järjesti

- Tapaamisen jokaisen pilotin kanssa erikseen syys-lokakuussa 2021
- 3 kaikille avointa webinaaria
- 6 työpajaa eri teemoista pilottitoimijoille
- Esimiestapaamisen rehtoreille ja sivistystoimen johdolle
- Kouluvalmentajatapaamisen sekä käynnisti Nuorten Akatemian kanssa kouluvalmentajille suunnatun vuoden osallisuussparrauksen
- VIP-koordinaattoritapaamiset ja pilottien koordinaattoritapaamiset ERVA-alueittain

Lisäksi koordinaattorit tapasivat

- Viikoittain Howspaceissa Sky is open tapaamisissa
- Teemaryhmätapaamisissa sekä muissa heille kohdennetuissa etätapaamisissa
- Livenä maaliskuussa ja kesäkuussa 2022

Kouluun kiinnittymisessä

On kyseessä oppilaan ja koulun välinen *suhde*.

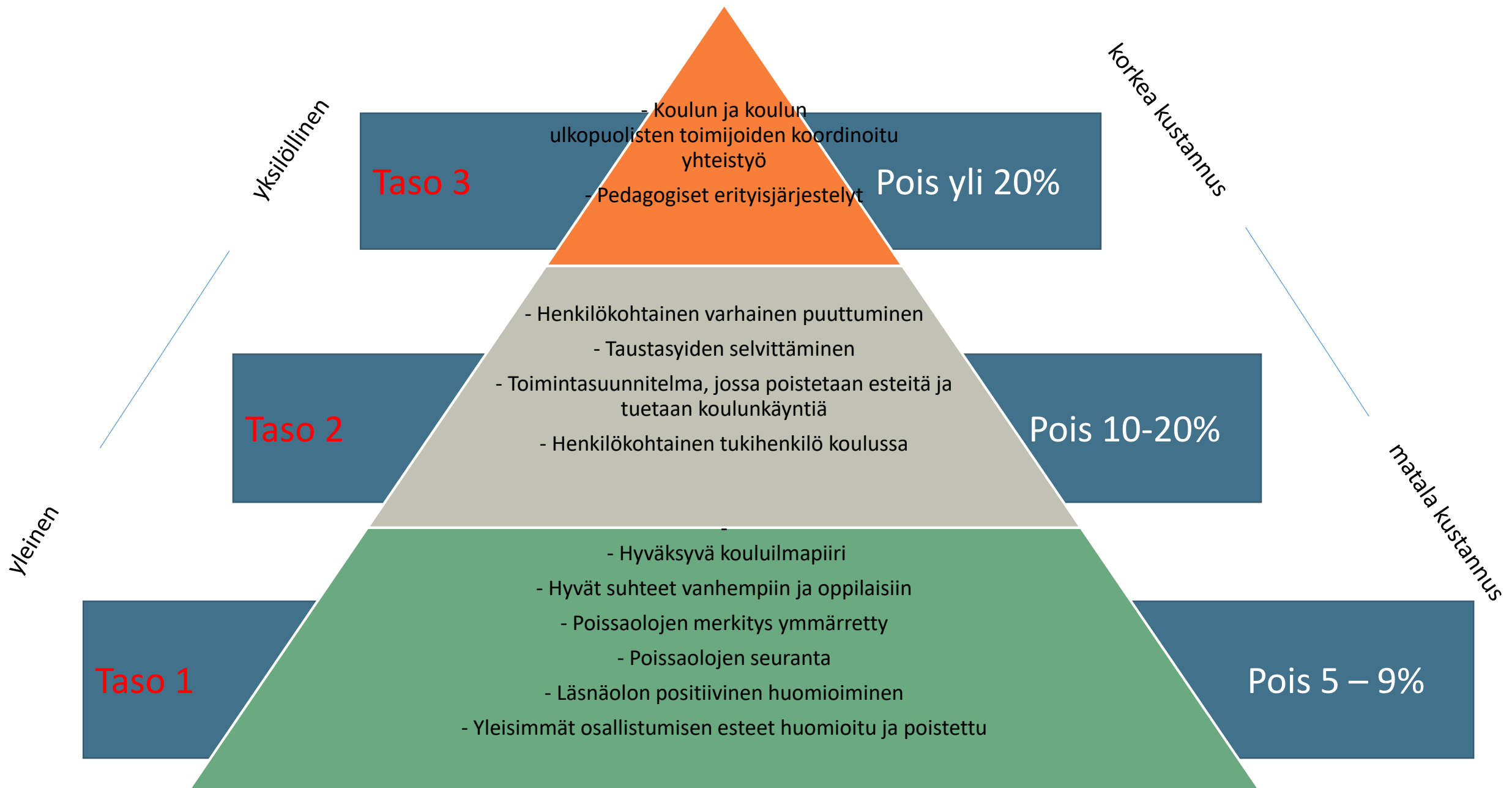
Kouluun kiinnittymisen tutkimus ja käytäntö tähtäävät

- 1) koulun keskeyttämisen ehkäisemiseen
- 2) oppimistulosten parantamiseen
- 3) koulun uudistamiseen/kehittämiseen.

Kyse on sekä piirteestä että tilasta.

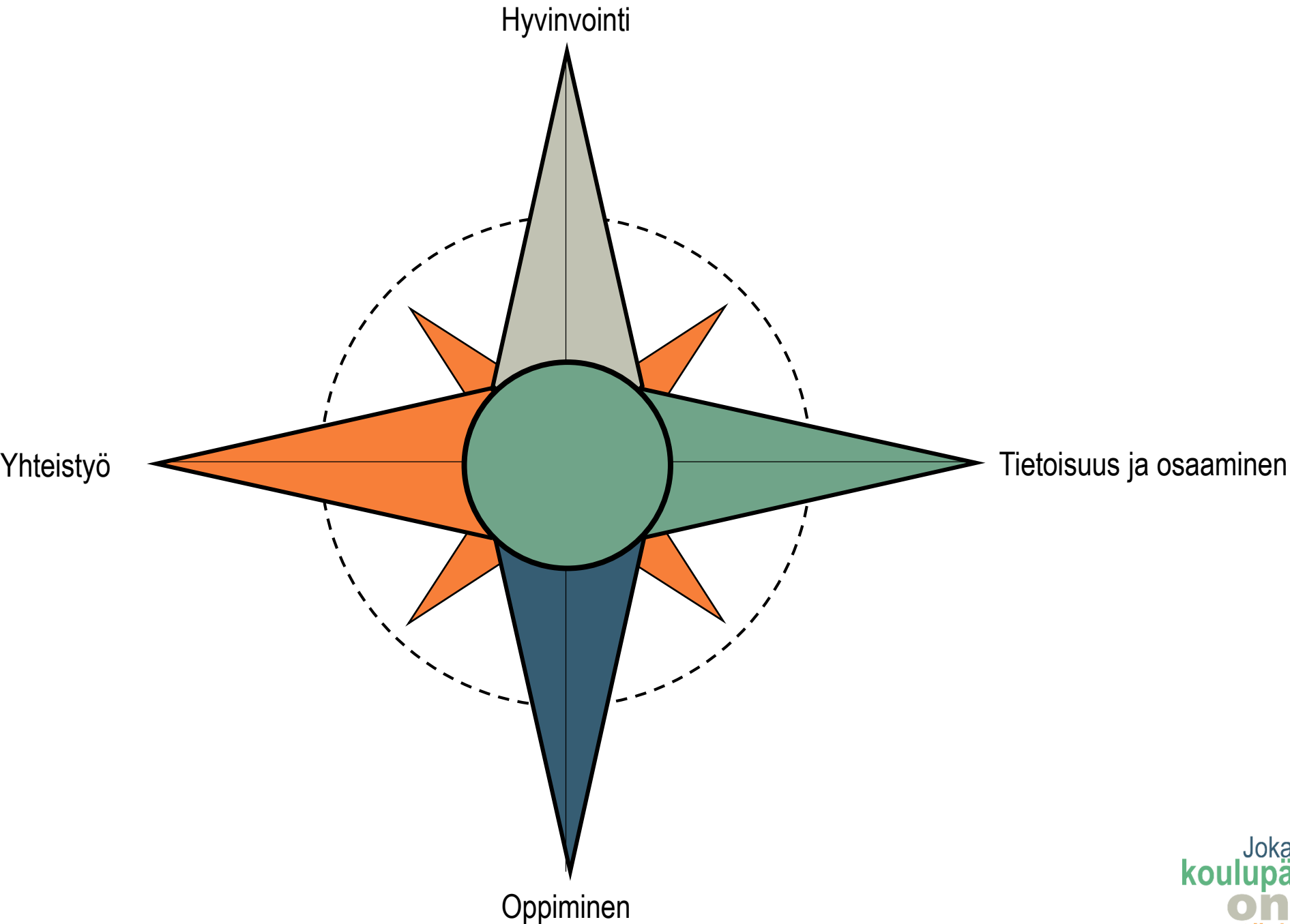
Kasvatuksella pyritään vaikuttamaan erityisesti tilakohtaiseen vaihteluun.

Onko oppilaan ja opettajan/henkilökunnan kouluun kiinnittymisen/hyvinvoinnin välillä yhteys?

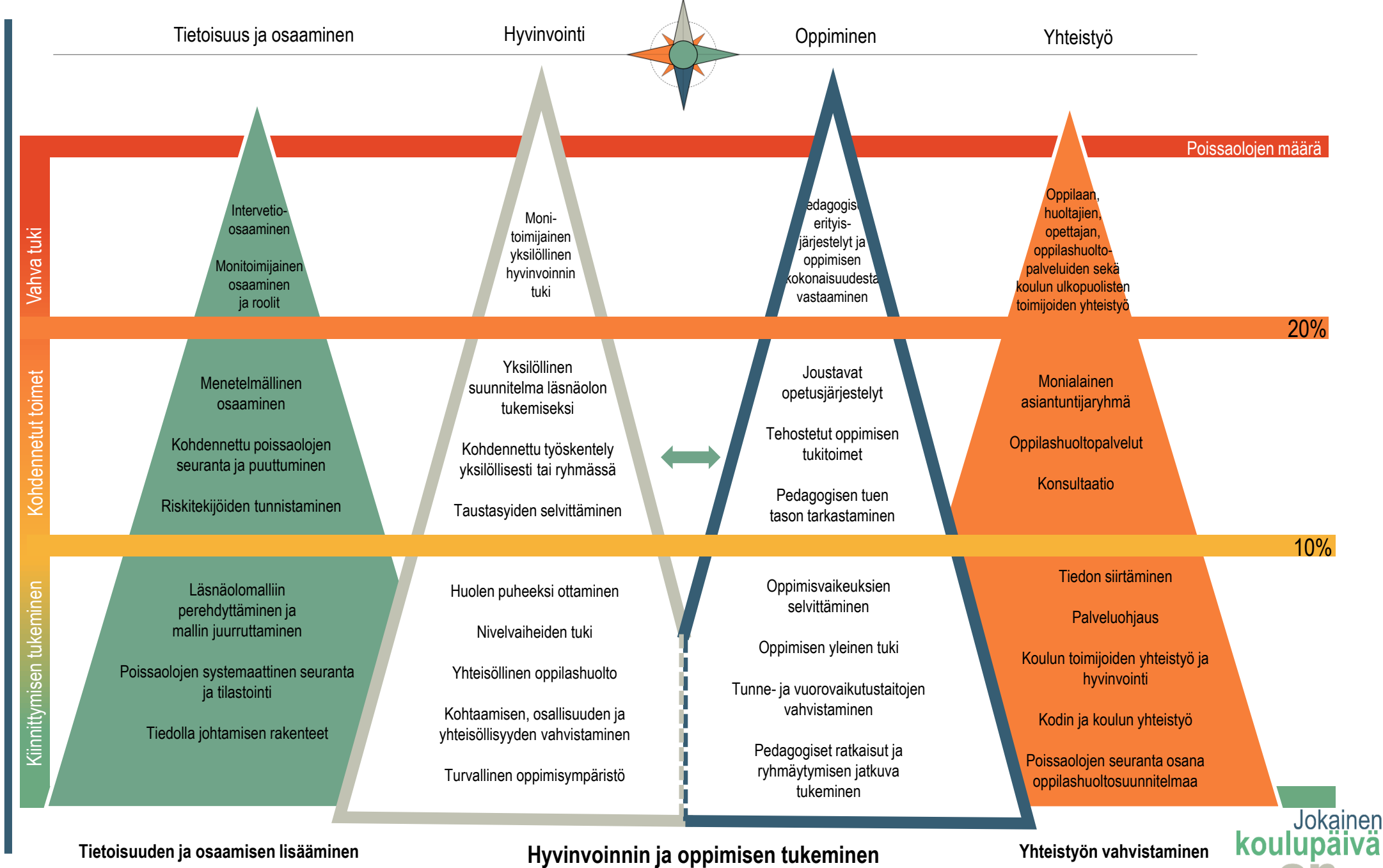

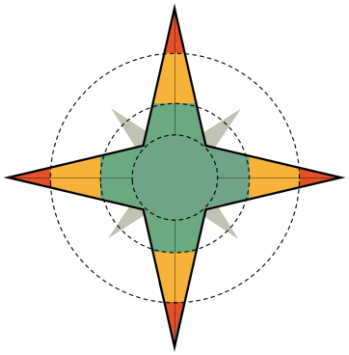

Koulu on oppiva
yhteisö, joka
kannustaa kaikkia
jäseniään
oppimiseen

#KOULUSSA
Läsnäolomalli

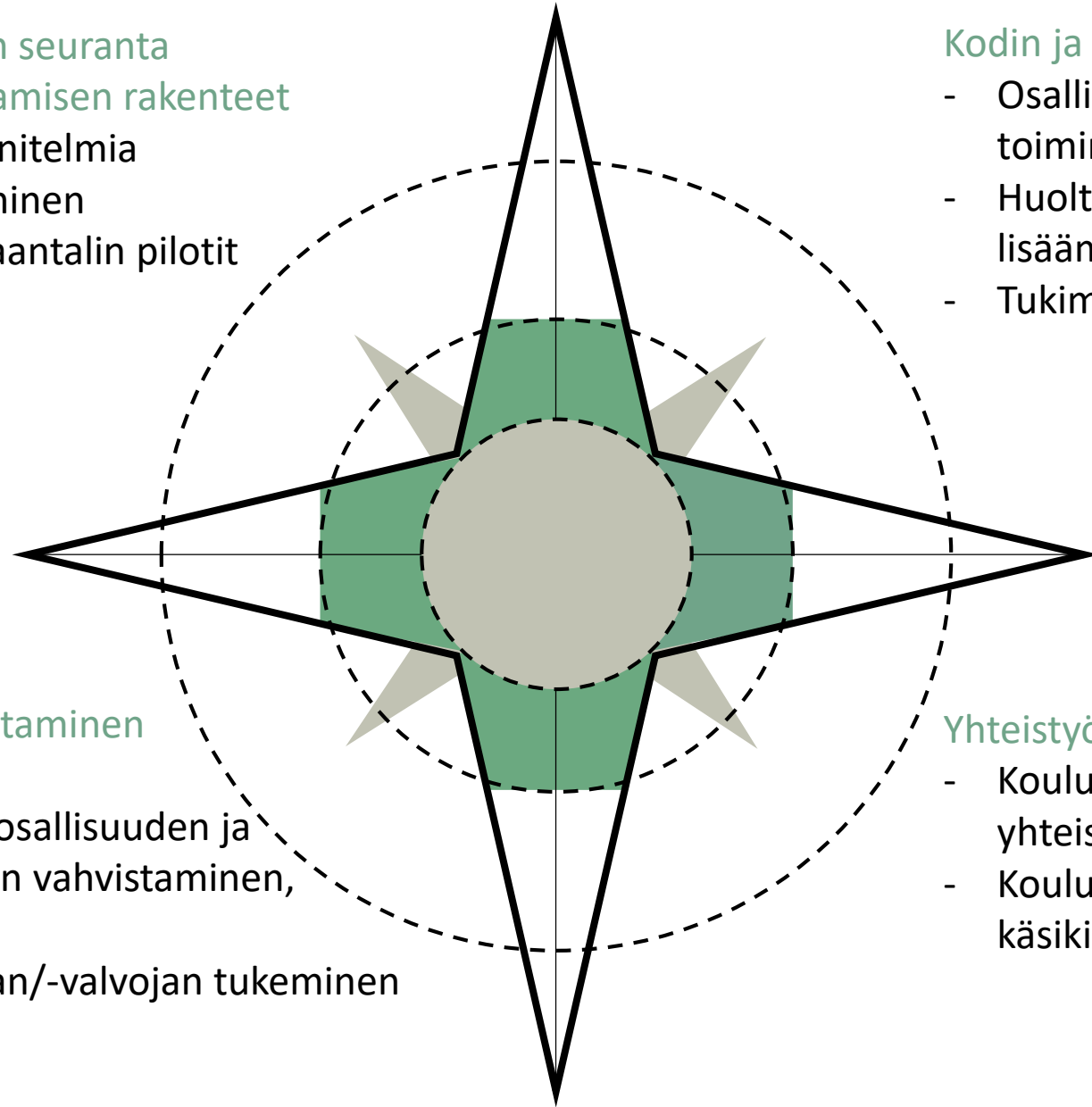
Kiinnittymisen
tukeminen

Systemaattinen seuranta & tiedolla johtamisen rakenteet

- Osana suunnitelmia
- Yhtenäistäminen
- Lohjan & Naantalin pilotit

Osaamisen vahvistaminen

- Malli
 - Kohtaamisen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, tuta-taidot
- > Luokanopettajan/-valvojan tukeminen

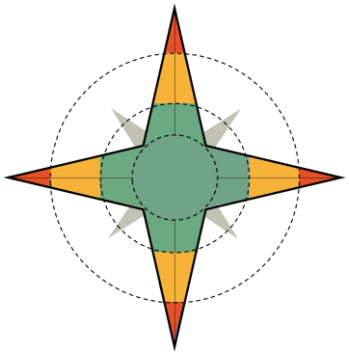

Kodin ja koulun yhteistyö

- Osallistavat toimintatavat
- Huoltajien tietoisuuden lisääminen
- Tukimateriaali

Yhteistyö

- Kouluvalmentajat yhteisössä
- Kouluvalmentajan käsikirja

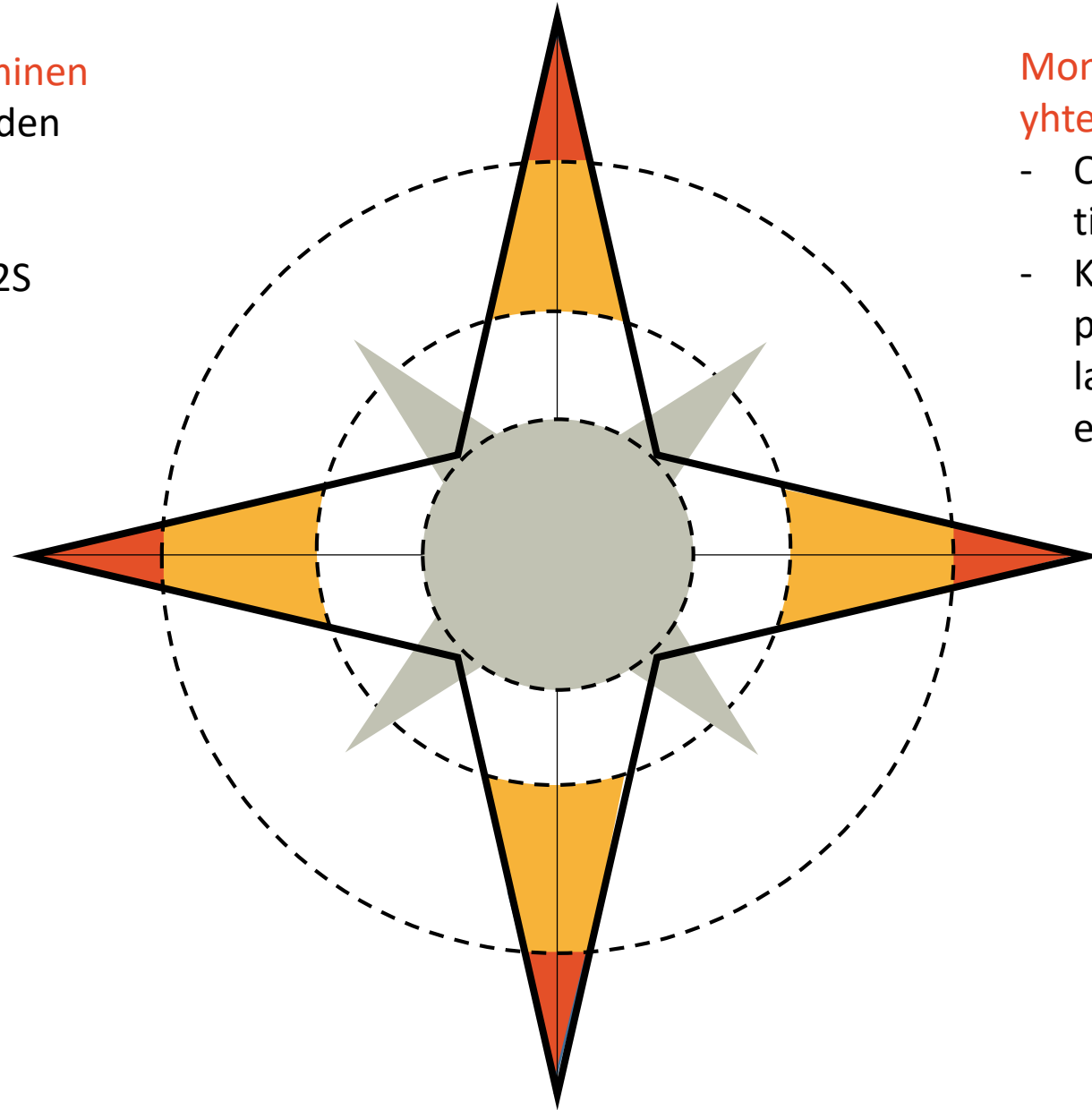
Kohdennetut toimet
ja vahva tuki

Osaamisen lisääminen

- Poissaolon syiden selvittäminen
- Interventio-osaaminen; B2S

Hyvinvoinnin tukeminen

- Kohdennettu työskentely yksilöllisesti ja ryhmässä

Moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen

- Opiskeluhuoltopalvelut; tiedonsiirto, roolit yms.
- Koulun ulkopuoliset palvelut mm. lastensuojelu, erikoissairaanhoido yms.

Palvelutuotanto- ja asiakastason haasteet

EDUSKUNNAN TARKASTUSVALIOKUNNAN JULKAISU 1/2022

NUORTEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISYN PALVELURAKENNE, RAHAVIRRAT SEKÄ SEURANNAN HAASTEET

Palvelujärjestelmän sirpaleisuus ja siiloutuminen
Pois pallottelusta, yksi koordinoiva vastuutyöntekijä
Pitkäjänteisyyden puute
Lapsen / nuoren kuuleminen ja osallisuus
Etsivän ja jalkautuvan työn tarve
Eri asiointikanavien tarve

https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/TRVJ_1_2022_Nuorten_syrjaytyminen.pdf

Oppilaalla on

- tunne osallisuudesta
- tietoa ja taitoa tunne- ja vuorovaikutustaidoista
- matalan kynnyksen tukea tarvittaessa
- riittävästi apua, jos tilanne pitkittyy

Huoltajalla on

- tietoa omasta roolistaan läsnäolon tukijana
- tietoa poissaolojen seurannasta ja niihin puuttumisesta
- tieto yhteyshenkilöstä
- ymmärrys koulun monialaisesta tuesta

Opettajalla on tietoa ja taitoa omasta roolista

- läsnäolon tukijana
- poissaolojen seurannassa ja niihin puuttumisessa
- pedagogisten tuen ja ratkaisujen mahdollisuuksista
- monialaisen tiimin jäsenenä

Rehtorilla ja opetuksenjärjestäjällä on ymmärrys

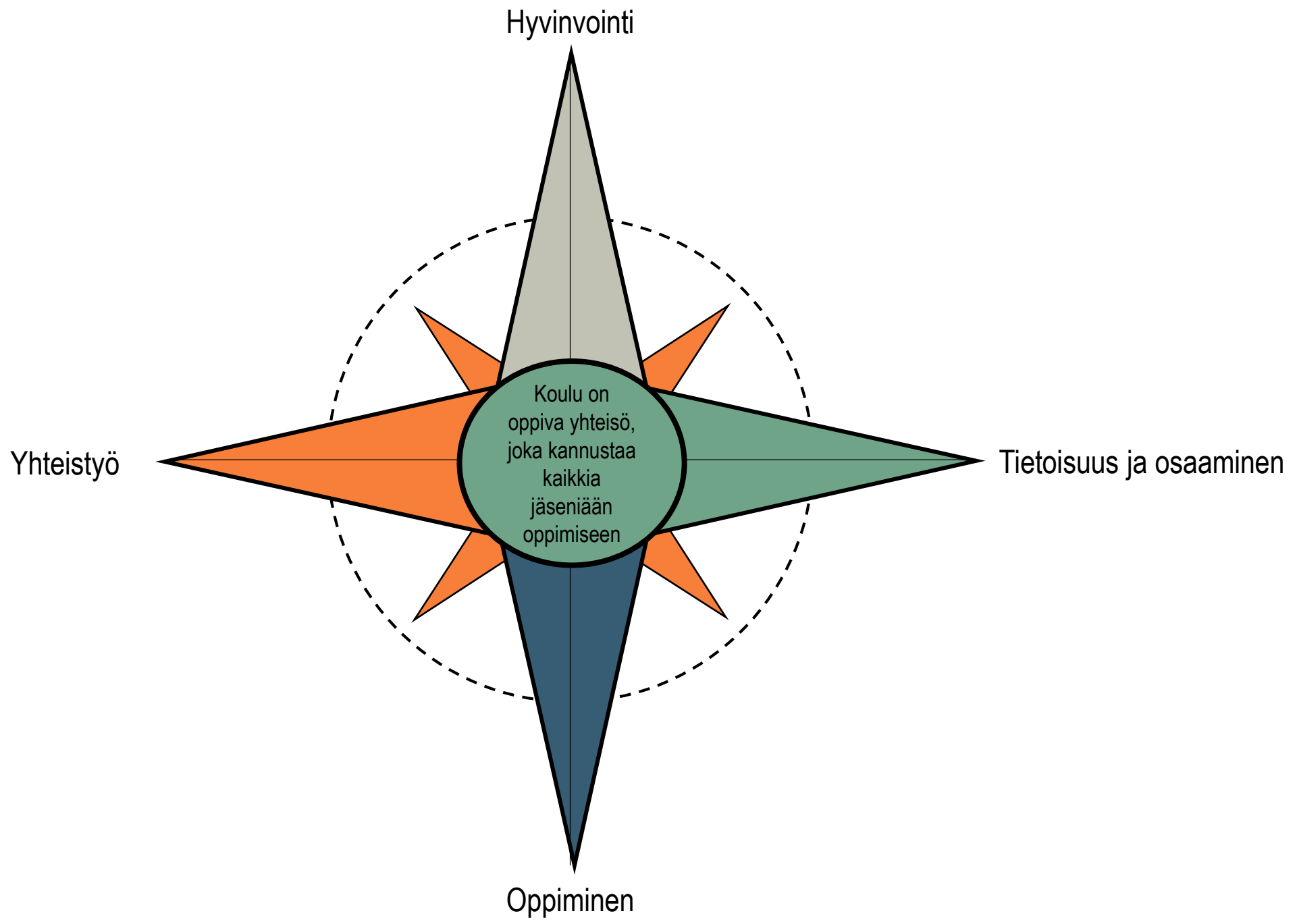
- ilmiöstä
- keinoja seurata ja tilastoida poissaoloja suunnitelmallisesti
- osaamista tiedolla johtamiseen

Oppilashuoltopalveluiden ja koulun ulkopuolisten toimijoiden hlöstöllä on

- ymmärrystä ja tietoa ilmiöstä
- keinoja
- aikaa
- halua ja taitoa yhteistyöhön

BY JOHN SPENCER - CREATIVE COMMONS

Kansainvälisiä tapahtumia

- The 3rd Nordic Conference on School Absenteeism 23.5.2022

<https://www.statped.no/konferanser/nordic-conference-on-school-absenteeism/>

- INSA 5. – 7.10.2022

<https://conference.insa.network/index.php>

Jokainen
koulupäivä
#on
tärkeä

johanna.sergejeff@gov.fi